

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2851/23
1.6.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиоца “Електродистрибуција Србије” доо Београд, Београд, Булевар уметности број 12, Огранак “Електродистрибуција Смедерево”, Смедерево, ул. Шалиначка број 60, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Петковић, адвокат из Смедерева, ул. Омладинска број 2, ради дуга, вредност предмета спора 732.416,41 динара, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Основног суда у Смедереву П 157/21 од 14.4.2022. године, у седници већа одржаној дана 1.6.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Смедереву П 157/21 од 14.4.2022. године.

Образложење

Ожалбеном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца, којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име главног дуга исплати укупан износ од 732.416,41 динара са каматом у складу са Законом о затезној камати, обрачунатом од доспелости сваког појединачног износа, па до исплате и то на износ од 5.988,02 динара почев од 30.11.2014. године до коначне исплате, на износ од 10.075,51 динара почев од 30.11.2014. године до коначне исплате, на износ од 10.114,14 динара почев од 31.12.2014. године до коначне исплате, на износ од 10.164,13 динара почев од 31.1.2015. године до коначне исплате, на износ од 518.451,16 динара почев од 1.2.2015. године до коначне исплате, на износ од 6.817,05 динара почев од 28.2.2015. године до коначне исплате, на износ од 7.493,98 динара почев од 31.3.2015. године до коначне исплате, на износ од 7.086,52 динара почев од 30.4.2015. године до коначне исплате, на износ од 7.182,65 динара почев од 31.5.2015. године до коначне исплате, на износ од 6.800,69 динара почев од 30.6.2015. године до коначне исплате, на износ од 7.017,41 динара почев од 31.7.2015. године до коначне исплате, на износ од 6.953,59 динара почев од 31.8.2015. године до коначне исплате, на износ од 6.494,48 динара почев од 30.9.2015. године до коначне исплате, на износ од 6.486,26 динара почев од 31.10.2015. године до коначне исплате, на износ од 6.165,64 динара почев од 30.11.2015. године до коначне исплате, на износ од 6.371,17 динара почев од 31.12.2015. године до

коначне исплате, на износ од 6.353,76 динара почев од 31.1.2016. године до коначне исплате, на износ од 5.870,05 динара почев од 29.2.2016. године до коначне исплате, на износ од 6.226,68 динара почев од 31.3.2016. године до коначне исплате, на износ од 6.025,82 динара почев од 30.4.2016. године до коначне исплате, на износ од 6.226,68 динара почев од 30.5.2016. године до коначне исплате, на износ од 6.025,82 динара, почев од 30.6.2016. године до коначне исплате, на износ од 6.128,30 динара почев од 31.7.2016. године до коначне исплате, на износ од 6.099,60 динара почев од 31.8.2016. године до коначне исплате, на износ од 5.902,85 динара почев од 30.9.2016. године до коначне исплате, на износ од 6.099,60 динара почев од 31.10.2016. године до коначне исплате, на износ од 5.902,85 динара почев од 30.11.2016. године до коначне исплате, на износ од 6.099,60 динара почев од 31.12.2016. године до коначне исплате, на износ од 6.116,32 динара почев од 31.1.2017. године до коначне исплате, на износ од 5.524,42 динара почев од 28.2.2017. године до коначне исплате, на износ од 6.116,32 динара, почев од 31.3.2017. године до коначне исплате, на износ од 5.919,02 динара почев од 30.4.2017. године до коначне исплате и на износ од 6.116,32 динара почев од 31.05.2017. године до коначне исплате, па је укинута у целости решење о извршењу јавног извршитеља Предрага Врачарића из Смедеревске Паланке И.Ивк 275/2017 од 21.7.2017. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 10.500,00 динара.

Против наведене пресуде, тужилац је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у целости због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Испитујући првостепену пресуду на основу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23), Апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

Првостепени суд није учинио битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, а жалбом се не указује на постојање неке друге битне повреде која је била или могла бити од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда, дана 25.9.2013. године закључен је Споразум о регулисању дуга за електричну енергију између ПД “Центар” доо Крагујевац ЕД “Електроморава Смедерево”, као повериоца, и купца електричне енергије ББ из ..., као дужника, с тим да је наведени споразум, као дужник, потписао АА, овде тужени. Чланом 3. наведеног споразума предвиђено је да се дужник обавезује да неизмирени дуг из члана 1 споразума, умањен за износ из члана 2 споразума, исплати у 60 једнаких месечних рата од којих свака рата износи 9.674,72 динара, а прва рата доспева 25.10.2013. године, те да остале рате доспевају сваког 25. дана у месецу у наредним месецима у складу са утврђеним бројем рата, те да се у периоду отплате репрограмираног дуга неће обрачунавати камата на износ репрограмираног дуга. Чланом 5. наведеног споразума предвиђено је да ће се ако дужник не измири две узастопне рате репрограмираног дуга и поред упозорења сматрати да је споразум раскинут и да ће се извршити обрачун целокупног износа доспелог дуга са обрачунатом каматом на начин који би се применио да споразум није закључен. Изјавом АА од 25.9.2015. године именовани је под кривичном и материјалном

одговорношћу изјавио да живи на наведеној адреси, да користи електричну енергију на ЕД броју ..., да му право коришћења електричне енергије нико не оспорава, да жели да потпише споразум о репрограму дуга за утрошену електричну енергију и да исти испоштује, те да буде тужен од стране ЕД СД ако га не испоштује. Дана 25.9.2013. године закључен је уговор о приступању дугу између Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије "Центар", као повериоца, и АА, као приступиоца, те је наведеним уговором предвиђено да уговорне стране сагласно констатују да ББ из ... (дужник) на дан 31.8.2013. године дугује повериоцу износ од 692.482,46 динара за утрошену електричну енергију, те да је предвиђено да приступилац приступа дугу у обавези да испуни обавезу из члана 1 уговора према повериоцу. На основу извода из матичне књиге рођених која се води за матично подручје Смедерево, текући број ... за ... годину, утврђено је да је ББ из ... преминуо дана ...2007. године. На основу налаза и мишљења вештака за економско-финансијску област Снежане Милатовић од 2.3.2022. године, утврђено је да дуг туженог према тужиоцу за целокупни потраживани период износи 555.265,25 динара, а да је последња уплата извршена дана 3.3.2015. године у износу од 9.600,00 динара. Ако се посматра последњих годину дана пре утужења (период од 19.7.2016. године до 19.7.2017. године) у том периоду нема ниједног задужења туженог са обрачуном за утрошену електричну енергију, нема задужења са ратама споразума, већ има само месечних задужења за обрачунату камату. Такође, у периоду последњих годину дана пре утужења нема ниједне уплате од стране туженог. На основу налаза и мишљења вештака утврђено је да је поменути споразум о регулисању дуга за електричну енергију од 25.9.2013. године раскинут дана 1.2.2015. године.

Међу странкама није било спорно да је тужени АА у евиденцији тужиоца уписан као купац електричне енергије на адреси мерног места ..., ЕД број ..., у погледу које непокретности тужилац од туженог потражује наведени износ на име ненаплаћених потраживања по основу утрошене електричне енергије. Такође, међу странкама није било спорно да је тужени потрошач електричне енергије на наведеној адреси као ни чињеница да је у спорном периоду тужилац туженом испоручивао електричну енергију, као и то да се у конкретном случају ради о испоруци електричне енергије за потребе домаћинства. Осим наведеног, међу странкама није било спорно да је тужени потписао предметни споразум о регулисању дуга за електричну енергију, уговор о приступу дугу, као и изјаву од дана 25.9.2013. године. Спорно је међу странкама било то да ли је предметни споразум о регулисању дуга за електричну енергију, као и уговор о приступању дугу обавезао извршног дужника, односно да ли представљају основ обавезе која је предмет тужбеног захтева јер од одговора на ово питање зависи одговор на питање да ли је основан приговор застарелости потраживања истакнут од стране туженог, односно да ли се у конкретном случају примењује општи десетогодишњи рок застарелости потраживања или се примењује једногодишњи рок застарелости потраживања.

Наведено чињенично стање потпуно и поуздано је утврђено и оно логично и недвосмислено произлази из доказа у списима, које је првостепени суд правилно оценио у смислу члана 8 Закона о парничном поступку. У жалби нису истицане нове чињенице, нити предложени нови докази у смислу члана 372 став 1 ЗПП-а.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је

правилно применио материјално право и то одредбе члана 371, 378 став 1 тачка 1, 369, 387 и 392 став 1 Закона о облигационим односима, када је нашао да тужбени захтев тужиоца није основан.

Наиме, с обзиром да је из налаза и мишљења вештака за економско-финансијску област утврђено да је Споразум о регулисању дуга за електричну енергију од 25.9.2013. године раскинут 1.2.2015. године, овај споразум не обавезује туженог на плаћања дуга који је предмет тужбеног захтева. Такође, првостепени суд је имао у виду и чињеницу да предметни споразум свакако не би могао да обавезује туженог, имајући у виду да је у самом споразуму, иако је исти потписан од стране туженог, као уговорна страна наведен ББ, а не тужени АА.

Када је у питању уговор о приступању дугу од 25.9.2013. године првостепени суд је утврдио да исти такође не може бити основ обавезе туженог на плаћање дуга који је предмет тужбеног захтева јер је уговор о приступању дугу уређен одредбом члана 451. ЗОО-а, којом је прописано да уговором између повериоца и трећег, којим се овај обавезује повериоцу да ће испунити његово потраживање дужника, трећи ступа у обавезу поред дужника. Правно дејство уговора о приступању дугу огледа се у томе да треће лице ступа у обавезу поред дужника и солидарно је одговорно са дужником. Иако је Уговором о приступању дугу од 25.9.2013. године тужени приступио дугу који ББ (његов отац) из ... на дан 31.8.2013. године има према тужиоцу и то у износу од 692.482,46 динара, тај уговор не може производити правно дејство јер је ББ преминуо више од 6 и по година пре сачињавања наведеног уговора дана 4.1.2007. године. Са друге стране, тужилац ни на који начин није доказао да се предметни Уговор о приступању дугу односи управо на дуг који је предмет тужбеног захтева, иако је терет доказивања ове чињенице у смислу члана 231 ЗПП-а био управо на тужиоцу. У предметном уговору нити је наведен ЕД број на који се односи предметни дуг, нити се износ дуга из уговора о приступању дугу поклапа са дугом на који гласи тужбени захтев.

С обзиром да је утврђено да туженог не обавезује ни Споразум о регулисању дуга за електричну енергију ни Уговор о приступању дугу, првостепени суд је утврдио да се у конкретном случају не примењује општи десетогодишњи рок застарелости потраживања, предвиђен одредбом члана 371 ЗОО-а, већ да се у конкретном случају примењује једногодишњи рок застарелости потраживања предвиђен одредбом члана 378 став 1 тачка 1 ЗОО-а. Имајући у виду да је из налаза и мишљења вештака утврђено да дуг туженог према тужиоцу за целокупно потраживани период износи 555.265,25 динара, а да у последњих годину дана пре дана утужења нема ни једног задужења туженог према тужиоцу са обрачуном за утрошену електричну енергију, већ да у том периоду постоји само месечно задужење за обрачунату камату, првостепени суд је утврдио да је основан приговор застарелости потраживања истакнут од стране туженог, те да су сва потраживања на која се односи предлог за извршење доспела више од годину дана пре подношења предлога за извршење и да су као таква застарела на основу члана 378 став 1 тачка 1 ЗОО.

Приликом оцене приговора застарелости потраживања првостепени суд је имао

у виду и садржину изјаве од 25.9.2013. године, потписану од стране туженог, али је утврдио да ова изјава не испуњава услове да би се могла сматрати признањем дуга у смислу члана 377 ЗОО-а, с обзиром да се у истој не спомиње било какав конкретан износ дуга који би био предмет признања. Када би се оваква изјава туженог могла сматрати признањем дуга којом је тужени прекинуо ток рока застарелости, у сваком случају не би утицало на основаност приговора застарелости, имајући у виду да је тужени ову изјаву дао дана 25.9.2013. године, а да је предлог за извршење поднет дана 19.7.2017. године, односно након скоро 4 године. Када је у питању период последњих годину дана од подношења предлога за извршење, првостепени суд је имао у виду чињеницу да је из налаза и мишљења вештака утврђено да у наведеном периоду не постоји ни једно задужење за испоручену електричну енергију, већ да само постоји дугована камата, која представља споредно потраживање. Имајући у виду да је одредбом члана 369 ЗОО-а прописано да су када застари главно потраживање застарела и споредна потраживања, као што су потраживање камате, првостепени суд је утврдио да самим тим што су сва главна потраживања тужиоца према туженом застарела, застарела су и потраживања камата која постоје последњих годину дана пре дана подношења предлога за извршење.

С обзиром да су сва потраживања тужиоца према туженом до дана 19.7.2016. године застарела, да су застарела и потраживања камата на та потраживања, а до последњих годину дана пре дана подношења предлога за извршење не постоји ни једно задужење туженог за испоручену електричну енергију, првостепени суд је утврдио да је тужбени захтев тужиоца у потпуности неоснован, те одбио тужбени захтев и укинуо у целисти решење о извршењу И.Ивк 275/2017 од 21.07.2017. године, применом члана 461 став 2 ЗПП у вези са чланом 378 став 1 тачка 1 ЗОО.

По налажењу Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку јасне и потпуне разлоге, које као правилне прихвата и овај суд, као другостепени, те пресуду детаљно не образлаже на основу овлашћења из члана 396 став 2 ЗПП-а.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, као и цитиране законске одредбе, по оцени Апелационог суда правилан је закључак првостепеног суда о неоснованости тужбеног захтева.

Супротно жалбеним наводима правилан је став првостепеног суда да Споразум о регулисању дуга за електричну енергију од 25.9.2013. године не може обавезивати туженог, имајући у виду да је у самом споразуму, иако је исти потписао тужени, као уговорна страна наведен ББ, његов отац, који у тренутку закључења споразума није био жив јер је сваки уговор у складу са чланом 26 ЗОО-а сагласност воље најмање две стране који производи одређено правно дејство, те је сагласност постигнута када се уговорне стране споразумеју о битним елементима уговора. У тренутку закључења Уговора о приступању дугу, којим се тужилац обавезао да ће измирити обавезе свог оца ББ, ББ такође није био жив.

Сама изјава коју јесте потписао тужени не може бити основ за његово обавезивање, имајући у виду да се у њој не наводи износ дуга који се поклапа са дугом

који је наведен у предлогу за извршење, којим је покренут поступак. Исправан је и став првостепеног суда да се у конкретном случају не примењује одредба члана 371 ЗОО-а, већ да се у конкретном случају примењује једногодишњи рок застарелости потраживања предвиђен одредбом члана 371 став 1 тачка 1 ЗОО, која предвиђа да застаревају за једну годину потраживање накнаде за испоручену електричну енергију и топлотну енергију плин, воду, за димничарске услуге, за одржавање чистоће, када је испорука, односно услуга извршена за потребе домаћинства.

Неосновани су жалбени наводи тужиоца да из чињенице да је тужени АА свесно приступио код тужиоца и својеручно потписао споразум о регулисању дуга (ни у једном тренутку током поступка не оспоривши наведену изјаву), а такође изјаву о преузимању дуга, те да је пасивно легитимисан, као непосредни *de facto* корисник електричне енергије у домаћинству без постојања правног основа – уговора о испоруци електричне енергије, због чега је требало да се примени рок застарелости од 10 година. Ово јер је тужилац туженом као *de facto* кориснику електричне енергије могао обуставити испоруку електричне енергије до регулисања њихових односа уговором о испоруци електричне енергије, који би га онда могао обавезивати. Иако се тужбеним захтевом тражи исплата законске затезне камате за период који је краћи од периода од годину дана пре подношења предлога за извршење, исправан је став првостепеног суда да како су сва главна потраживања тужиоца према туженом застарела, тако су застарела и потраживања камата, које постоје у последњих годину дана пре подношења предлога за извршење, имајући у виду да камата представља споредно потраживање.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер налази да нису од утицаја на доношење другачије одлуке на основу овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП-а.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка из става другог изреке пресуде, јер је донета правилном применом члана 153 и 154 ЗПП-а.

Са свега изложеног, одлучено је као у изреци на основу члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП-а.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић